

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

Ректор _____

Андрій КРАСНОЖОН

« 27 » грудня _____ 2024 р.

ПОРЯДОК
СУПРОВОДУ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА ІНШИХ МАЛОМОБІЛЬНИХ
ГРУП НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ
(ДОКТОРАНТУРІ) ТА ВІДВІДУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Схвалено рішенням

вченої ради Університету Ушинського

від « 26 » грудня _____ 2024 р.

(протокол № 7)

Уведено в дію наказом

від « 26 » грудня _____ 2024 р. № 415

Одеса - 2024

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок ґрунтується на Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, яка ратифікована Україною і набрала чинності з 06 березня 2010 року, Національній стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366), Національній стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки та інших нормативно-правових актів.

1.2. Цей Порядок розроблено з метою забезпечення прав і можливостей аспірантів (докторантів) з числа осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення нарівні з іншими особами та для визначення дій працівників Університету щодо забезпечення зручності та комфортності перебування на території Університету аспірантів (докторантів) з числа осіб, що потребують допомоги, створення умов для їх якісного обслуговування.

1.3. Основним міжнародним документом, який гарантує права осіб з інвалідністю, є Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю, яка ратифікована Україною і набрала чинності з 06 березня 2010 року, і яка зобов'язує держави-учасниці надавати можливість людям з інвалідністю вести незалежний спосіб життя та повною мірою брати участь в усіх аспектах суспільного життя. Відповідно до статті 24 вказаної Конвенції, держави-учасниці повинні забезпечувати людям з інвалідністю нарівні з іншими ефективний доступ до освіти без дискримінації, на підставі рівних можливостей забезпечувати інклюзивну освіту на всіх рівнях і навчання протягом усього життя. Відповідно до пункту 3 частини 3 статті 32 Закону України «Про вищу освіту», для реалізації права на вищу освіту особам з особливими освітніми потребами Університет створює необхідні умови для здобуття якісної вищої освіти.

1.4. Основні визначення, використані у Порядку, наводяться у тлумаченні чинного законодавства України в галузі освіти, соціального захисту осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення та внутрішньої нормативної бази Університету:

Особа з інвалідністю - особа зі стійким розладом функцій організму, що при взаємодії із зовнішнім середовищем може призводити до обмеження її життєдіяльності, внаслідок чого держава зобов'язана створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити соціальний захист.

Маломобільні групи населення - люди, що відчують труднощі при самостійному пересуванні, одержанні послуги, необхідної інформації або при орієнтуванні в просторі.

Доступність - усунення фізичних бар'єрів та створення таких умов, за яких кожна людина з інвалідністю або представник іншої маломобільної групи буде почуватися комфортно в приміщенні Університету.

Супровід осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (далі - супровід) - комплекс заходів, спрямованих на допомогу людині, яка потребує супроводу, пересуватись територією Університету та отримувати необхідну для навчання інформацію.

За потреби супровід може надаватися аспірантам (докторантам) з числа **вразливих категорій учасників освітнього процесу**, до яких, окрім зазначених вище, належать:

- особи з порушеннями психофізичного розвитку;
- особи, що представляють етнічні меншини;
- особи з низьким соціально-економічним статусом;
- особи з невідповідним статевим розвитком (трансгендер, небінарні та інші);
- особи, які мали досвід участі у військових конфліктах або стали жертвами насильства;

- особи, які пережили травматичні події або катастрофи;
- мігранти та біженці;
- особи з різних географічних регіонів (наприклад, сільська молодь);
- особи, які належать до сексуальних меншин (LGBTQ+);
- особи похилого віку, які прагнуть продовжити освіту;
- особи, які відновлюють свою освіту після тривалої перерви/перекваліфікуються або без попередньої освіти;
- особи з-поміж незахищених груп (незначна або відсутня підтримка з боку сім'ї, сироти, часта зміна закладів освіти, психічне здоров'я, вагітність, нестача часу на навчання через необхідність заробляти на життя, працюючи або доглядаючи за кимось).

2. ПОРЯДОК СУПРОВОДУ

2.1. Послуги із супроводу та надання допомоги надаються:

- відповідальною особою відділу аспірантури і докторантури із залученням інших працівників структурних підрозділів Університету;
- у робочі дні з 9-00 до 17-30 з урахуванням правил внутрішнього розпорядку Університету.

2.2. Вхід до Університету здійснюється через центральний вхід навчального корпусу №1, який обладнаний кнопкою виклику із відповідним інформаційним позначенням.

2.3. При вході в Університет знаходиться телефон біля вахтера (чергового), для виклику працівників Університету, відповідальної особи для надання супроводу (допомоги) аспірантам (докторантам) з числа осіб з інвалідністю, маломобільних груп та/або вразливих верств населення, які потребують додаткової допомоги під час знаходження їх на території Університету.

2.4. За необхідності особа з інвалідністю та/або маломобільна особа може

заздалегідь телефоном узгодити дату і час прибуття та обсяг необхідної допомоги при відвідуванні Університету.

2.5. Відповідальна особа повинна:

2.5.1. Оперативно прибути до місця перебування особи, яка потребує супроводу, у межах Університету та прибудинкової території;

2.5.2. Повідомити особі, яка потребує супроводу, власне ім'я та по батькові, посаду; представити інших присутніх (у разі наявності та / або необхідності);

2.5.3. Уточнити у особи, яка потребує супроводу, обсяг та вид допомоги, якої вона потребує;

2.5.4. Допомогти у вирішенні питань (зокрема щодо надання послуг супроводу, які надійшли від особи, яка потребує супроводу) самотійно та/або із залученням інших працівників структурних підрозділів Університету за погодженням із керівництвом Університету;

2.5.5. На вимогу особи, яка потребує супроводу, повідомити інформацію щодо:

- відповідних положень правил внутрішнього розпорядку Університету, зокрема про години прийому громадян керівництвом та відповідальними особами Університету;

- іншу інформацію в обсязі, який безпосередньо стосується запиту особи, яка потребує супроводу: особливості будівлі та приміщень Університету, кількість поверхів, поручнів, інших пристосувань і пристроїв для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення; розташування санітарних кімнат, можливі перешкоди на шляху до них; структуру Університету, номери та розташування кабінетів; інформацію щодо відповідальних працівників, до яких можна звернутись з питань у разі їх виникнення.

2.5.6. У випадках, коли особа, яка потребує супроводу, є користувачем крісла колісного, потребує допомоги відповідальної особи у формі переміщення у будівлі та приміщеннях Університету, то відповідальна особа додатково під час

супроводу повідомляє про маршрут та спосіб його переміщення.

2.5.7. Якщо особа, яка потребує супроводу, є особою з вадами зору та потребує допомоги під час переміщення територією та приміщеннями Університету, відповідальна особа додатково під час супроводу:

2.5.7.1. Запитує, чи бажає особа, яка потребує супроводу, бути попередженим про сходи, двері та інші перешкоди на шляху пересування приміщеннями Університету. Якщо так, то відповідальна особа чітко та голосно коментує шлях пересування та заздалегідь попереджає про перешкоди, наприклад: «За декілька кроків - сходи вгору», «Через декілька кроків - ми повертаємо праворуч» тощо;

2.5.7.2. У разі свого наближення та/або віддалення попереджає особу про свої дії;

2.5.7.3. Після прибуття до місця призначення повідомляє особу про місце перебування.

2.6. Якщо особа з інвалідністю та/або маломобільна особа потребує допомоги у формі подання документів (заява, запит, лист тощо), то відповідальна особа додатково:

2.6.1. Якщо особа з інвалідністю та/або маломобільна особа делегує право передати документи керівництву Університету, у відділ аспірантури і докторантури або інший структурний підрозділ чи посадовій особі, то Відповідальна особа приймає вказані документи та передає на реєстрацію в загальний відділ Університету або організовує доставку документів у необхідний структурний підрозділ та/або посадовій особі;

2.6.2. Якщо особа з інвалідністю та/або маломобільна особа відмовилася делегувати право передати документи, то відповідальна особа супроводжує його до необхідного структурного підрозділу чи посадової особи, знайомить їх, повідомивши прізвище, ім'я та по батькові обох сторін. Після подання документів супроводжує особу з інвалідністю та/або маломобільну особу до

центрального виходу з Університету.

2.7. Права особи, яка потребує супроводу:

2.7.1. Отримати послугу супроводу оперативно, якісно і безпечно;

2.7.2. Відмовитись від пропозиції надання послуг супроводу;

2.7.3. Скористатися правом пріоритетного подання документів до Університету.

2.7.4. Звернутися по допомогу з організації освітнього процесу, написання та моніторингу виконання індивідуального навчального плану здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

2.7.5. Звернутися за консультацією з приводу організації індивідуальної освітньої траєкторії.

2.8. Особа, яка потребує супроводу, має дотримуватись загальноприйнятих правил поведінки та норм етики.

2.9. Відповідальній особі Університету заборонено:

2.9.1. Наполягати на своїй допомозі, якщо особа з інвалідністю та/або маломобільна особа відмовилася від допомоги, яку запропоновано;

2.9.2. Проявляти ознаки нетерпимості під час комунікації з особою з інвалідністю чи маломобільною особою, представниками інших вразливих категорій населення;

2.9.3. Без дозволу особи з інвалідністю та/або маломобільної особи торкатись її (безпосередньо, одягу, аксесуарів тощо); її засобів для пересування; її допоміжних засобів для особистої рухомості, переміщення та підйому; її спеціальних засобів для орієнтування, спілкування та обміну інформацією;

2.9.4. Без дозволу особи з інвалідністю та/або маломобільної особи нахилитись над ним і спиратися на крісло колісне чи інший допоміжний засіб.

2.10. Після завершення часу перебування особи з інвалідністю чи маломобільної особи на території Університету та в його приміщеннях відповідальна особа супроводжує таку особу до виходу з території Університету.

2.11. Відповідальна особа за згодою особи з інвалідністю чи маломобільної особи може надати інші види допомоги (навчально-організаційного супроводу), не передбачені цим Порядком, а також звернутися до інших співробітників Університету про організацію для такої особи інших видів супроводу (психолого-педагогічного, соціально-реабілітаційного, правового тощо).

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Порядок є складовою внутрішньої нормативної бази та розміщується на офіційному вебсайті Університету.

3.2. Порядок після проходження процедури громадського обговорення з представниками Ради молодих учених, науково-педагогічними працівниками, розглядається та схвалюється рішенням Вченої ради.

3.3. Порядок вводиться в дію з наступного дня після його схвалення Вченою радою та затвердження наказом ректора Університету.

3.4. Зміни та доповнення до цього Порядку вносяться за підсумками розгляду та затвердження вченою радою. Наказом ректора Університету можуть вноситися зміни до цього Порядку, які набувають чинності з дня підписання відповідного наказу або з дня, визначеному у відповідному наказі, і які в подальшому підлягають затвердженню Вченою радою на одному із наступних засідань.

3.5. Відповідальність та контроль за виконанням Порядку несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

Завідувач

відділу аспірантури і докторантури

Ірина ХИЖНЯК

Голова Ради молодих учених

Дмитро БЕЛІТЧЕНКО

Юрисконсульт

Наталя ЗАКОРДОНСЬКА